

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání dne 24. května 2018 v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Koudelky, Ph.D. a soudkyň JUDr. Renaty Humpové a Mgr. Daniely Dubné odvolání obžalovaných P ■■■ T ■■■ narozeného ■■■ a právnické osoby J ■■■ F ■■■ – ■■■, ■■■, podaná proti rozsudku Okresního soudu Praha – západ, číslo jednací 2 T 190/2016 – 647, ze dne 6. 3. 2018, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odstavec 1 písm. d), odstavec 2 trestního řádu se v napadeném rozsudku ruší výrok o trestu týkající se obžalované právnické osoby ■■■ – ■■■, s.r.o., a podle § 259 odstavec 3 trestního řádu se znovu rozhoduje takto:

obžalovaná právnická osoba J ■■■ ■■■ – ■■■ s.r.o., se sídlem Praha 9, Běchovice, Podnikatelská 553, IČ: 27 08 73 28,

se odsuzuje

podle § 23 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim k trestu uveřejnění rozsudku, který spočívá v tom, aby na své náklady uveřejnila v některém celostátním tištěném deníku do 14 dnů od právní moci tohoto rozsudku jeho následující část: „Obchodní společnost Jirí Frank – SABS, s. r. o., se sídlem Praha 9, Běchovice, Podnikatelská 553, IČ: 27087328, byla pravomocným rozsudkem Okresního soudu Praha – západ ze dne 6. 3. 2018 pod sp. zn. 2 T 190/2016 uznána vinnou zločinem vydírání podle § 175 odst. 1, odst.

2 písm. c) tr. zákoníku, který spáchala násilným působením na poškozeného v úmyslu působit na něj a donutit ho k doznání spáchání údajné trestné činnosti.“

Podle § 256 trestního řádu se odvolání obžalovaného P. T. zamítá.

Odůvodnění

1. Okresní soud Praha – západ byli obžalovaní P. T. a J. F. uznáni vinnými, že dne 8.2.2016 v době od 18:00 hod. do 19:30 hod. ve Vestci, Ke Skále 455, okr. Praha-západ, v areálu společnosti ECP, a.s., IČ: 256 81 869 společně slovně i fyzicky napadli poškozeného F. N. nar. , a to tím způsobem, že nejprve J. F. udeřil poškozeného do obličeje a poté mu zkroutil pravou ruku za záda a poté jej oba obžalovaní společně spoutali kovovými pouty, posadili ho na židli, přičemž jej J. F. poté, co P. T. opustil kancelář nakopl kolenem do hrudníku a do žeber, udeřil tonfou přes levé stehno a touto ho dále chvíli škrtil a vyhrožoval mu, že ho utopí tak, že ho hodí do hasičské nádrže, oba obžalovaní pak požadovali, aby se přiznal ke krádeži, přičemž P. T. poklepal na pouzdro se střelnou zbraní na opasku, přičemž popsány opakovanými fyzickými útoky poškozenému F. N. způsobili zranění, spočívající v několika hematomech v oblasti levé lopatky a hrudníku, dále hematomy na ruce se strangulací na zápěstích, odpovídající přiložení pout a otok a sníženou hybnost prstů na pravé ruce se zlomeninou záprstní kůstky s nutnou fixací sádrovou dlahou, příčný pruhový centrální hematom odpovídající úderu obuškem nebo tyčí a tržnou ranku na dolním rtu na vnitřní straně, přičemž léčení těchto následků bylo provázeno po dobu asi 6 týdnů s postupně slábnoucími omezeními na obvyklém způsobu života. Toto jednání obou obžalovaných bylo prvním soudem, právně kvalifikováno jednak jako zločin vydírání podle § 175 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákoníku, jednak jako přečin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku. Dále byli obžalovaní J. F. a P. T. uznáni vinnými, že dne 8. 2. 2016 v době od 18:00 hod. do 19:30 hod. ve Vestci, Ke Skále 455, okr. Praha-západ, v areálu společnosti ECP, a.s., IČO: 256 81 869, po ukončení jednání popsaného pod bodem 1., prostřednictvím popsaného násilí, spočívajícího v jeho spoutání kovovými pouty a fyzickým násilím, jakož i pohrůžkami dalšího násilí, se zmocnili osobních dokladů a věcí poškozeného, zejména tonfy, plynové pistole zn. Ekol Firat, typ Voltran v.č. v hodnotě 1.000,-Kč v opaskovém pouzdru v hodnotě 300,-Kč, opasku v hodnotě 200,-Kč, mobilního telefonu Samsung v hodnotě 300,-Kč s nabíječkou v hodnotě 100,-Kč a SIM kartou O2 v hodnotě 150,-Kč s telefonním číslem 721 770 847, klíčů od osobního automobilu Ford Mondeo v hodnotě 1.500,-Kč a zavíracího reklamního nožíku v hodnotě 500,-Kč. Toto jednání a tento skutek soud prvního stupně právně posoudil jako závažný zločin loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku. Obžalovaní J. F. a P. T. pak byli odsouzeni k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání dva a půl roku, když výkon tohoto trestu byl obžalovanému J. F. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 4 roky a obžalovanému P. T. na zkušební dobu v trvání 3 roky. Obžalovanému P. T. byl podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku uložen také trest propadnutí věci, a to kovových poutacích náramků uložených u policejního orgánu. Právník osoba Jirí Frank – SABS s.r.o. , pak byla uznána vinnou, že prostřednictvím jednání obžalovaného J. F. nar. jakožto a prostřednictvím jednání obžalovaného Pa. T. , nar. , jakožto svého společníka, v jejím zájmu zachování obchodních aktivit, dne 8.2.2016 v době od 18:00 hod. do

19:30 hod. ve Vestci, Ke Skále 455, okr. Praha-západ, v areálu společnosti ECP, a.s., IČ: 256 81 869 společně slovně i fyzicky obžalovaní J. F. a P. T. napadli poškozeného F. N., nar. a to tím způsobem, že nejprve J. F. k udeřil poškozeného do obličeje a poté mu zkroutil pravou ruku za záda a poté jej oba obžalovaní společně spoutali kovovými pouty, posadili ho na židli, přičemž jej J. F. poté, co P. T. opustil kancelář nakopl kolenem do hrudníku a do žeber, udeřil tonfou přes levé stehno a touto ho dále chvíli škrtil a vyhrožoval mu, že ho utopí tak, že ho hodí do hasičské nádrže, oba obžalovaní pak požadovali, aby se přiznal ke krádeži, přičemž P. T. poklepal na pouzdro se střelnou zbraní na opasku, přičemž popsány opakovanými fyzickými útoky poškozenému F. N. způsobili zranění, spočívající v několika hematomech v oblasti levé lopatky a hrudníku, dále hematomy na ruce se strangulací na zápěstích, odpovídající přiložení pout a otok a sníženou hybnost prstů na pravé ruce se zlomeninou zápěstí kůstky s nutnou fixací sádrovou dlahou, příčný pruhový centrální hematom odpovídající úderu obuškem nebo tyčí a tržnou ranku na dolním rtu na vnitřní straně, přičemž léčení těchto následků bylo provázeno po dobu asi 6 týdnů s postupně slábnoucími omezeními na obvyklém způsobu života. Právník byla tak uznána vinnou zločinem vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku, byl jí uložen peněžitý trest stanový na sto denních sazeb pod 1 000 Kč, celkem 100 000 Kč a dále jí byl uložen trest uveřejnění rozsudku, s tím, že do 14 dnů od nabytí právní moci rozsudku má v některém celostátním tištěném deníku uveřejnit část rozsudku týkající se toho, že byla uznána vinnou zločinem vydírání podle § 175 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku, který spáchala násilným působením na poškozeného v úmyslu působit na něj a donutit ho k doznání ke spáchání trestné činnosti a že jí za takové jednání bylo uložen peněžitý trest.

2. Obžalovaný P. T. podal proti rozsudku v zákonné lhůtě odvolání směřující již do výroku o vině, trvá na tom, že skutková zjištění soudu prvního stupně jsou nesprávná, že soud opětovně vzal za podklad svého rozhodnutí výpověď poškozeného F. N., kterou hodnotil jako věrohodnou, poukazuje na osobu poškozeného, který je opakovaně trestán, jezdí vozidlem bez řidičského oprávnění a dokonce prohlašuje, že by automobilem z místa údajného napadení klidně odjel, kdyby měl klíče, v průběhu trestního řízení se opakovaně nedostavil k podání svědecké výpovědi, automobil, jímž jezdil, je původním vlastníkem nahlášen jako odcizený. Nelze bez dalšího odmítnout, že poškozený uvádí nepravdu a záměrně lže. Poškozený osobní svobodu a absenci trestně právního postihu vnímá jako sekundární, když majetkové zájmy preferuje. Za dané situace není nic proti zásadě elementární logiky očernit svého zaměstnavatele, kterému odpovídá za škodu, aby z uvedeného něco měl, minimálně, aby nemusel hradit škodu. V této souvislosti není bez významu, že poškozený uváděl, že po napadení si půjčil od bratra telefon a volal obžalovanému T. i. Zcela proti elementární logice je, proč by se obžalovaný měl dopustit jednání spočívajícího v odnětí věcí poškozeného, neboť tyto jsou bez hodnoty a jejich odnětím by obžalovaní nic nezískali, ve smyslu případné náhrady škody. V této souvislosti pak poškozený ani ve své výpovědi neuvádí, že by se o nějaké náhradě škody konkrétně bavili. Soud přehlédl, že poškozený se v hlavním líčení od své předchozí výpovědi z přípravného řízení odchyloval, v podrobnostech odkazuje obžalovaný na předchozí odvolání proti rozsudku. Soud nevyvodil žádné závěry z toho, že v průběhu řízení bylo prokázáno, že poškozenému nemohl být odcizen telefon SAMSUNG, z výpisu databáze IMEI kódu bylo zjištěno, že uvedený typ telefonu nebyl používán s telefonním číslem uváděným poškozeným. V této souvislosti nelze tuto skutečnost pominout pouhým vypuštěním označení typu telefonu v rámci popisu skutku. Soud nevyvodil žádné závěry z toho, že poškozený uvedl, že osvědčení o technické způsobilosti vozidla „nalezl“, ačkoliv po celou dobu jak on, jeho bratr uváděli, že mu tento doklad byl odcizen. Soud vyvodil nesprávný a nelogický závěr ohledně tonfy, kterou měl být poškozený napaden, podle poškozeného byla tonfa jeho, s tím, že na pracovišti žádná nebyla, což je

v rozporu s výpovědí svědka O [REDACTED]. Soud nepřihlédl ani k tomu, že na poutech nebyla nalezena stopa DNA poškozeného. Obžalovaný má za to, že výpověď poškozeného nelze brát bez dalšího jako zcela pravdivou. Nesprávně pak soud uvádí, že výpověď poškozeného je osvědčována výpovědí jeho bratra V [REDACTED] N [REDACTED]. Soud pominul, že svědek uváděl nepravdu, že osudného dne přijel za bratrem s panem [REDACTED]. Tato skutečnost byla šetřena policií ČR. Nesprávně pak je závěr, že se poškozený se svým bratrem nemohli domluvit z důvodů, že V [REDACTED] N [REDACTED] je ve výkonu trestu, předně ve výkonu trestu nebyl V [REDACTED] N [REDACTED] po celou dobu, o to zajímavější je pak konfrontace s předchozí výpovědí v rámci přípravného řízení. Závěr soudu, že poškozenému byli odňaty obžalovanými uvedené věci, není ničím podložen, není patrné, jak soud hodnotil telefonu bez označení a typu, jakým způsobem byla stanovena hodnota ostatních věcí. Soud prvního stupně nijak nepřihlédl (s výjimkou výměry podmíněného odložení trestu odnětí svobody) nehodnotil roli jednotlivých obžalovaných s tím, že P [REDACTED] [REDACTED] se neměl na fyzickém násilí aktivně podílet. U obžalovaného u loupeže chybí základní znak zmocnění se cizí věci, na bití poškozeného se obžalovaný neúčastnil, u vydírání chybí základní znak uvedeného trestného činu. Obžalovaný uzavírá, že se nedopustil žalovaného jednání a domáhá se zproštění obžaloby.

3. Právnická osoba Jirí Frank – SABAS s.r.o. podala rovněž odvolání směřující již proti výroku o vině. Nejprve namítá, že nebyly naplněny podmínky přičitatelnosti trestného činu právnické osobě ve smyslu § 8 odst. 1, zákona č. 418/2011 Sb. Existence zájmu právnické osoby na protiprávním jednání fyzických osob nebyla prokázána, naopak byla zpochybněna, až vyvrácena. K této otázce provedl soud prvního stupně jediný důkaz, jím byl výslech svědka T [REDACTED] M [REDACTED], předsedy právnické osoby, v jejímž areálu zajišťovala obžalovaná právnická osoba ostrahu. Na základě této výpovědi soud prvního stupně učinil závěr o zájmu obžalované právnické osoby na spáchání trestného činu, neboť se jej měli dopustit její jednatel a její společník. Prvý soud nepřistoupil k hodnocení výpovědi svědka nestranně, interpretoval ji správně, a to proto, aby mohl podpořit vydání odsuzujícího rozsudku. Odvolatelka pak odkazuje na odbornou literaturu týkající se zásady volného hodnocení důkazů a vyvozuje, že první soud projevil při hodnocení důkazů libovůli. Svědek M [REDACTED] naopak vypovídal tak, že obviněnému F [REDACTED] nedával žádná ultimáta, že by mu hrozil výpovědí smlouvy na ostrahu areálu, vůbec zde tak není jasné, jakým způsobem měl v představách obviněných osob vzbuzen dojem, že svým jednáním odvrací hrozbu ztrátu kontraktu pro ostrahu areálu. Soud prvního stupně dovozuje zájem obviněných ke spáchání trestnou činu ze skutečnosti, že představitelé společnosti ECP požadovali po obviněných, aby byl ukončen pracovně právní poměr poškozeného Františka Nováčka u obviněné právnické osoby, resp., aby se poškozený dále nepodílel na ostraze areálu. Pokud byli o toto fyzické osoby požádány, nebyly tímto požadavkem postaveny do situace „buď a nebo“, kdy by měly volit mezi spácháním trestného činu na straně jedné a ztrátou smlouvy na ostrahu areálu na straně druhé, jak se snaží naznačit napadený rozsudek. Naopak, obvinění mohli pracovní poměr poškozeného N [REDACTED] ukončit zcela standartním a zákonným způsobem. Obviněné fyzické osoby se rozhodly nastalou situaci řešit způsobem, jímž překročily hranice zájmu obžalované právnické osoby, jejich jednání bylo excesem, mimo rámec zájmu obviněné právnické osoby a jednaly naopak proti jejímu zájmu. Při posuzování excesů jednajících osob je třeba uplatnit zásadu, že pokud byl čin v zásadě spáchán proti zájmu právnické osoby nebo na její úkor, nelze dovést trestní odpovědnost poškozené právnické osoby a bude uplatněna pouze trestní odpovědnost osoby jednající. Vady právního posouzení odvolatelka vidí v tom, že soud prvního stupně se podle jejího názoru nezabýval tím, zda byly naplněny podmínky pro exkulpaci obviněné právnické osoby ve smyslu § 8 odst. 5 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob. Obhajoba má za to, že se tímto soud prvního stupně musí zabývat a vyjádřit se k tomu, zda odpovědnost právnické osoby v trestním smyslu zanikla. Obviněná právnická osoba sama a

dobrovolně při prvním výslechu, v průběhu přípravného řízení poskytla orgánům činných v trestním řízení vnitřní předpisy upravující práva a povinnosti zaměstnaných osob, a to i včetně směrnice upravující práva a povinnosti osoby vykonávající strážní službu právě v areálu společnosti ECP a tyto vnitřní předpisy byly posléze provedeny k důkazu. Z těchto předpisů vyplývají práva a povinnosti osob vykonávajících strážní službu, obvinění by si tedy museli být vědomi svých práv a povinností v důsledku toho, že s nimi byli prostřednictvím obviněné právnické osoby seznámeni. Je na místě klást si otázku, co více mohla obviněná právnická osoba prostřednictvím svých zbylých oprávněných osob učinit proto, aby spáchání trestného činu předešla. Při posuzování aplikace ustanovení § 8 odst. 5, zákona o trestní odpovědnosti právnických osob přitom nelze požadovat po obviněné právnické osobě, aby svoji nevinnu prokazovala obdobně, jako by na ní spočívalo důkazní břemeno v civilním sporu. Je sice nepochybně přiměřeným požadavkem, aby byla sama obviněná právnická osoba aktivní a poskytla orgánům činným v trestním řízení veškerou potřebnou součinnost, mimo jiné označila důkazy, které její exkulpaci odůvodňují, nicméně je na orgánech činných v trestním řízení a v případě řízení před soudem pak na soudu, aby se s otázkou zproštění trestní odpovědnosti vypořádal. Obhajoba dále poukazuje na skutečnost, že jedním z důležitých důvodů pro přijetí trestní odpovědnosti právnických osob, byla nemožnost individualizovat konkrétní fyzickou osobu v rámci činnosti právnické osoby ve vztahu k zavinění. Zde není sporu o tom, které fyzické osoby se měli trestného činu dopustit. Judikatura Nejvyššího soudu dále upozorňuje na formalistický výklad ustanovení § 9 odst. 3 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob, který byl v tomto případě orgány činným v trestním řízení uplatněn a má nyní, měl za následek, v podstatě dvojkolejné trestní řízení. Podobným způsobem se vyjadřuje i odborná literatura, která prosazuje spíše restriktivní výklad ustanovení § 8 odst. 1 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob. Z napadeného rozsudku není zřejmé, o jako výhodu ve prospěch právnické osoby se mělo jednat, z dokazování jasně vyplynulo, že právnická osoba nebyla bezprostředně „ohrožena“ ztrátou kontraktu. Právnická osoba navrhla zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu prvního stupně, popřípadě to, aby byla zproštěna obžaloby.

4. Podle § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal soud druhého stupně zákonnost a odůvodněnost napadeného rozsudku ve výrocích, které byly odvoláními obou obžalovaných napadeny, zabýval se důvodností jejich odvolacích námitek a zabýval se i správností postupu řízení, které vydání napadeného rozsudku předcházelo, když zjistil toto:
5. V této trestní věci napadla obžaloba 26. 10. 2016 a soud prvního stupně dne 16. 11. 2016 se usnesením pokusil vrátit věc státnímu zástupce k došetření, což nebylo aprobováno soudem druhého stupně, který ke stížnosti státního zástupce zrušil usnesení prvního soudu a uložil mu, aby ve věci jednal a rozhodl. Výsledkem řízení před soudem prvního stupně pak byl první rozsudek ve věci, který byl vydán 20. 6. 2017, který však byl usnesením Krajského soudu Praze z 27. 7. 2017 zrušen, z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. řádu a soudu prvního stupně byla věc vrácena s tím, aby znovu hodnotil provedené důkazy a znovu rozhodl, když po něm nebylo požadováno, aby prováděl další dokazování. Soud prvního stupně přesto doplnil dokazování výslechem svědka M■■■■■, poté všechny provedené důkazy zhodnotil znovu a rozhodl, když tento druhý rozsudek je nyní předmětem přezkumu ze strany odvolacího soudu.
6. Soud prvního stupně provedl řízení prosté procesních vad, soud druhého stupně pak může i konstatovat, že dokazování ve věci je úplné (ostatně neúplnost dokazování ani nebyla v předešlém řízení důvodem k vrácení věci soudu prvního stupně). Jestliže první soud sám z vlastního uvážení doplnil dokazování výslechem svědka M■■■■■, učinil tak procesně správným způsobem. Všechny provedené důkazy první soud zhodnotil způsobem předpokládaným

§ 2 odst. 5,6 tr.řádu jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a odůvodnění rozsudku splňuje podmínky § 125 odst. 1 tr.řádu, byť je hodnocení právního stavu věci týkající se obžalované právnické osoby J. F. - s.r.o. poněkud kusé. Závěry prvního soudu jako celek však jsou dostatečně odůvodněny k tomu, aby mohly být v odvolacím řízení přezkoumány. Soud druhého stupně předdesílá, že považuje všechny přezkoumávané výroky napadeného rozsudku za zákonné a správné, s výjimkou výroku o trestu (trestech) týkajícího se právnické osoby – jak bude vysvětleno níže.

7. První soud se z větší části vzal v úvahu připomínky odvolacího soudu obsažené v jeho usnesení z 27. 9. 2017 a jeho skutková i právní hodnocení věci je nyní již možné přijmout, neboť mají oporu v provedených důkazech, jsou v souladu s elementárními zásadami logiky a právní závěry respektují zákonný stav.
8. **K námitkám obžalovaného P. T.** je tak možno jen zopakovat, že první soud se vypořádal s obhajobou obžalovaného P. T. a již odsouzeného J. F. (ovšem v tomto ohledu považoval odvolací soud za správný již předcházející rozsudek prvního soudu). Soud druhého stupně nemůže prvnímu soudu vytýkat, že hodnotil výpověď poškozeného F. N. ohledně události, k níž došlo a jež byla základem skutkového stavu věci, jako věrohodnou. První soud se správně neomezil pouze na konstatování podstatných skutečností z této výpovědi, tyto také konfrontoval především s dalším významným důkazem, a to znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, který byl zpracován znalcem MUDr. Jiřím Hladíkem. Soud druhého stupně pokládá ze znaleckých závěrů za důležitou zejména tu část, kde lékař hodnotí výpověď poškozeného, pokud jde o mechanismus vzniku jednotlivých zranění na jeho těle. Soudní znalec tak potvrdil, že vznik stop na obou zápěstích poškozeného odpovídá jeho výpovědi v tom směru, že jeho ruce byly spoutány pouty, krevní výron na stehně pak odpovídá úderu tonfou, když jde o poranění, které vzniklo při úderu pruhovitým úzkým předmětem. Znalec pak trefně popisuje, že poškozený měl rovněž hematomy v oblasti levé lopatky na zádech, tedy zranění, které by si jen stěží mohl způsobit sám, kromě toho měl hematomy i na hrudníku, což odpovídá popisu poškozeného, který říká, že ho obžalovaný T. nakopl kolenem do hrudníku a do žeber. Soud druhého stupně může dát znalci jen za pravdu v tom, že otázka, zda si poškozený všechna tato zranění mohl způsobit sám, je čistě spekulativní, odpověď, že by všechna tato zranění mohla být výsledkem sebepoškozování je podle znalce pouze teoretická. Odvolací soud k tomu dodává, že úkolem soudu prvního stupně je hodnotit provedené důkazy v souladu s pravidly elementární logiky a že by bylo značně nelogické, kdyby první soud uzavřel, že zranění, která poškozený objektivně utrpěl, si způsobil sám z vlastního rozhodnutí a navíc pak dokázal ještě účelově plasticky popsat „jím smyšlené“ jednání obžalovaných tak, aby popisované násilí odpovídalo poškozením na jeho vlastním těle tak mistrovsky, že by znalec - odborník – lékař nedovedl rozpoznat účelovost výpovědi poškozeného ve vztahu k mechanismu vzniku zranění.
9. Nesrovnalosti ve výpovědi poškozeného, například, kdy odešel v průběhu jeho bití jeden z obžalovaných anebo pasáž týkající se možných (nikoliv však nutných) pochybností o rozsahu a kvalitě odcizených věcí, na něž poukazuje obhajoba (když základním znakem skutkové podstaty zločinu loupeže není hodnota věcí, jichž se pachatel násilím zmocní, ale skutečnost, že se jich zmocnil násilím nebo bezprostřední pohrůzkou násilí), jsou v porovnání s významem souladu mezi výpovědi poškozeného a znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví odvětví soudní lékařství (což je klíčové), okrajové a nemohou vést k odmítnutí věrohodnosti poškozeného.

10. K tomu přistupuje skutečnost, že poškozený prokazatelně do zaměstnání přijel automobilem a klíče od automobilu byly poté nalezeny policií na místě činu. Není nijak rozumně vysvětlitelné, proč by předmětného data měl jít poškozený ze zaměstnání pěšky a své osobní věci ponechat u svého zaměstnavatele, navíc za situace, když předtím došlo mezi ním a oběma obžalovanými ke kontroverzi ohledně předcházející trestné činnosti, jíž se poškozený v areálu, který hlídal, dopustil. Z výpovědi svědka V [REDACTED] N [REDACTED] je pak podstatné, že mluvil s poškozeným časově bezprostředně po události, poškozený mu řekl, že má něco s rukou a že ho napadli šéfové v práci, protože tam měl vzít nějaké peníze. Poškozený podle svědka rovněž mluvil o tom, že ho bolí žebra a ruka a že ho obžalovaní připoutali k topení pouty (výtka obhajoby, že svědek mluvil o připoutání pouty poškozeného k topení, ačkoliv poškozený sám nic takového neuváděl, je pro rozhodnutí ve věci nedůležitá, neboť není zřejmé, zda slova o poutání k topení užil ve vztahu ke svědkovi sám poškozený nebo zda o tom následně spontánně vypovídal až svědek V [REDACTED] N [REDACTED]). Časová souvislost s dobou, kterou poškozený označuje jako dobu spáchání násilného jednání vůči své osobě, je zřejmá rovněž z časové datace lékařské zprávy na č. l. 177, kde jsou zachycena prakticky všechna ranění, která následně posuzoval znalec z oboru zdravotnictví odvětví soudní lékařství, tedy kruhovitě povrchové exkoriace na zápěstích odpovídající strangulaci pouty, otok na levém stehně ve formě příčného pruhovitého centrálního hematomu a dále zlomenina zápěstní kůstky na pravé ruce. Tato zranění ostatně dokumentovala hned v nočních hodinách dne 9. 2. 2016 na fotografiích těla poškozeného i policie, když ze záznamu na č. l. 16 spisu je též patrné, že poškozený oznámil jednání obžalovaných okamžitě po svém napadení - 8. 2. 2016 ve 22.35 hod. Soud druhého stupně k tomu připomíná, že ani obžalovaný T [REDACTED] a již odsouzený F [REDACTED] nepopírají, že s poškozeným v inkriminované době jednali, nezamlčují ani předmět hovoru, tedy krádeže v areálu, který poškozený hlídal, z nichž ho podezírali a dále náhrady škody za odcizené věci, kterou měl poškozený poskytnout. Jestliže oba naopak popírají, že by poškozenému ublížili, soud prvního stupně se jejich obhajobou zabýval, jeho závěr, že taková obhajoba je spolehlivě vyvrácena, je ve světle shora rozvedených a popsáných důkazů, naprosto přiléhavý.
11. Prvý soud pak důvodně formuloval svá skutková a právní zjištění tak, že byly obžalovaným T [REDACTED] a již odsouzeným F [REDACTED] spáchány skutky dva a navazovaly časově na sebe, důležité však je, že jsou zcela zřetelně odděleny. Dělicím momentem je změna objektu (i když v obou případech jde o ochranu svobodného rozhodování jednotlivce – svobodné rozhodování poškozeného se však v každém případě týká něčeho jiného) a následku, k němuž jednání obžalovaných směřovalo. V prvním případě tak šlo o donucení poškozeného k tomu, aby něco činil (tedy učinil doznání) a v druhém případě pak tomu, aby „nahradil škodu“, kterou krádeží způsobil (tedy vydal své osobní věci – jiný důvod mít jednání obžalovaných spočívající v odnětí věci poškozenému nemohlo). V okamžiku, kdy se poškozený pod tíhou násilí a hrozeb doznal ke krádeži, byl první skutek ukončen, neboť oba útočníci docílili následku závažného z hlediska trestního práva, který zamýšleli, tedy donucení poškozeného k doznání (k tomu Nejvyšší soud sp. zn. 3 Tz 6/84 nebo Vrchní soud v Praze sp.zn. 5To 60/93). O tom ostatně hovoří část znělky usnesení o zahájení trestního stíhání, z níž plyne, že poté, co se poškozený pod tlakem přiznal, jej obžalovaný T [REDACTED] a již odsouzený F [REDACTED] odpoutali, nechali ho vyklidit si skříňku a věci uložit do vozidla. Následně pak oba obžalovaní vyzvali poškozeného, aby jim vydal své věci, tedy plynovou pistoli, tonfu a mobilní telefon a rovněž mu dali ultimátum k zaplacení 21 000,-Kč. Z hlediska právní kvalifikace se tak jedná v případě prvního skutku o zločin vydírání podle § 175 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákoníku v jednočinném souběhu s přečinem ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku a v případě druhého skutku o zločin loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku. Prvý soud oprávněně zdůraznil, že poškozený zmiňuje jak v přípravném řízení, tak ve výpovědi z hlavního líčení, moment, kdy prvotní napadání za účelem doznání skončilo, on byl

odpoután a bylo mu umožněno nakládat s jeho osobními věcmi, když teprve poté došlo k nekompromisnímu požadavku ze strany obžalovaného [REDACTED] a již odsouzeného F [REDACTED] aby zanechal své věci v jejich dispozici. Kdyby je poškozený nevydal, neváhali by jistě proti němu násilí užít, což poškozený chvíli předtím na vlastní kůži pocítil a jeho vůle k odporu byla touto „názornou zkušeností“ dostatečně paralyzována (srovnej k tomu rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 3 Tdo 1057/2014). V této souvislosti odvolací soud upřesňuje, že hrozbu opakovaného násilí determinující jednání poškozeného v případě, že požadavku na vydání věcí nevyhoví, by šlo možná vyjádřit výstižněji, než učinil prvý soud v popisu skutku pod bodem 2. avšak i v té podobě, jak je skutek popsán, je možno rozhodnutí jako správné akceptovat.

12. Obžalovaný T [REDACTED] jednal ve vzájemné shodě s již odsouzeným F [REDACTED], tedy nejprve pomohl poškozeného N [REDACTED] svému společníkovi spoutat, posléze spolu s ním výhrůžky proti poškozenému pomáhal vystupňovat a i když je nutno připustit, že aktivnější a surovější byl již odsouzený F [REDACTED] a obžalovaný T [REDACTED] dokonce v průběhu napadání poškozeného na chvíli odešel, není třeba pochybovat o tom, že oba skutky a všechny tři trestné činy (z toho dva v jednočinném souběhu), které jimi byly naplněny spáchali obžalovaný T [REDACTED] a již odsouzený F [REDACTED] vedeni společným úmyslem ve smyslu § 23 tr.zákoníku jako spolupachatelé, že obžalovaný T [REDACTED] byl přinejmenším srozuměn a naprosto vnitřně ztotožněn s tím jaký bude mít jejich konání průběh a eventuálně i následek na psychice a zdraví poškozeného. Rozhodně není namístě považovat kterýkoliv ze spáchaných trestných činů za exces již odsouzeného F [REDACTED] protože i na přímém fyzickém násilí se obžalovaný T [REDACTED] podílel a nutně byl tak smířen i s případným ublížením na zdraví poškozenému.
13. Rovněž výroky o trestech uložených obžalovanému T [REDACTED] jsou zákonné a správné, když prvý soud více než dostatečně zvážil jeho dosavadní trestní a občanskou bezúhonnost, tím, že mu stanovil kratší zkušební dobu u podmíněného odkladu trestu odnětí svobody než již odsouzenému F [REDACTED] i zároveň i zdůraznil o něco nižší podíl obžalovaného T [REDACTED] na spáchané trestné činnosti. Prvý soud pak evidentně zvažoval i pohnutku, která ke spáchání posuzované trestné činnosti obžalovaného T [REDACTED] a již odsouzeného F [REDACTED] vedla – tedy předcházející majetková trestná činnost poškozeného Nováčka v rámci výkonu zaměstnání u subjektu, jehož byli oba společníky. Kdyby totiž zmíněnou pohnutku nebral v potaz, zcela jistě by mohl užít již i nepodmíněného trestu odnětí svobody, protože obžalovaným T [REDACTED] a již odsouzeným F [REDACTED] byly spáchány dva zločiny a jeden přečin a způsob jejich provedení, s ohledem na intenzitu nátlaku na poškozeného a surovost jejich fyzického útoku, byl dost závažný. Jestliže byl obžalovanému T [REDACTED] uložen podmíněný trest odnětí svobody u spodní hranice trestní sazby s kratší zkušební dobou, nejde o trest nepřiměřeně přísný, spíš jde o trest mírnější. Trest odnětí svobody byl pak prvým soudem logicky doplněn o trest propadnutí věci, s jejíž pomocí byla trestná činnost spáchána, když není pochyb, že kovová pouta náleží obžalovanému T [REDACTED], který je i na místo činu přinesl.
14. Odvolání obžalovaného P [REDACTED] T [REDACTED] není důvodné, proto bylo soudem druhého stupně podle § 256 tr.řádu zamítnuto.
15. **Odvolací námitky obžalované právnické osoby Jiří Frank – SABS s.r.o.** pak primárně směřují ke zpochybnění existence podmínek pro nástup její vlastní trestní odpovědnosti podle zákona č. 418/2011 Sb., případně směřují k exkulpací této právnické osoby na základě § 8 odst. 5 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob.
16. Obhajoba uvádí, že jednající fyzické osoby jednaly proti zájmům právnické osoby, když ji svým jednáním vystavily nebezpečí trestního stíhání, neboť z výpovědi svědka M [REDACTED] nevyplývalo,

že by právnické osobě hrozila ztráta možnosti nadále střežit areál ECP poté, co bylo zjištěno nezákonné jednání poškozeného N[redacted]. Tento výklad pojmu „zájem“ právnické osoby je však zúžený a zkreslený. Soud druhého stupně poukazuje na skutečnost, že poškozený N[redacted] byl zaměstnancem obžalované právnické osoby, v rámci výkonu zaměstnání střežil objekt společnosti ECP a v jejím objektu se měl dopustit majetkové trestné činnosti. Již odsouzený F[redacted] byl v době činu jednatelem a společníkem a obžalovaný T[redacted] společníkem právnické osoby Jiří Frank – S[redacted]. To jsou prostá fakta. Je neoddiskutovatelné, že v zájmu právnické osoby Jiří Frank – SABS s.r.o. za nastalé situace bylo zjistit pachatele majetkové trestné činnosti spáchané v objektu společnosti ECP jejím zaměstnancem a případně zajistit náhradu způsobené škody (a k tomu právě trestná činnost obžalovaného T[redacted] a již odsouzeného F[redacted] směřovala), neboť nastalý stav objektivně bezprostředně ohrožoval pověst a pracovní aktivity právnické osoby Jiří Frank – SABS s.r.o.. Konání obou fyzických osob byla proto vedena zájmem právnické osoby a ony byly osobami uvedenými v § 8 odst. 1 písm. a) zákona o trestní odpovědnosti právnických osob, jejichž nezákonné jednání, je-li trestným činem podle trestního zákoníku, je na základě § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 418/2011Sb. právnické osobě přičteno; pro pořádek třeba upřesnit, že do 30.11.2016 – tedy i v tomto případě, muselo jít o trestné činy vyjmenované ve výčtu § 7 zákona č. 418/2011Sb. - po novelizaci zákonem č. 183/2016 Sb. a s účinností od 1.12.2016 je dnes již zavedena trestní odpovědnost právnických osob za všechny trestné činy, s výjimkou trestných činů v ustanovení § 7 TOPO vyjmenovaných. Znění § 9 odst. 3 zákona č. 418/2011Sb. pak zcela jasně říká, že trestní odpovědnost právnické osoby je samostatná a souběžná s trestní odpovědností jednajících osoby fyzické, není tomu tudíž tak, že když se zjistí jednající fyzická osoba, tak právnická osoba k trestní odpovědnosti pohnána nebude.

17. Pokud pak obžalovaná právnická osoba poukazuje na to, že přijala vnitřní předpisy upravující její činnost a domáhá se vyvinění ze zákona podle §8 odst. 5 zákona č. 418/2011Sb., tak ani v tom jí nemůže odvolací soud přisvědčit. Zmíněné zákonné ustanovení totiž požaduje, aby právnická osoba vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání protiprávního činu osobami uvedenými v odstavci 1 § 8 zákona č. 418/2011Sb. zabránila. Nestačí přitom, aby vnitřní předpisy existovaly pouze „na papíře“, je třeba, aby byly pravidelně dodržovány všemi fyzickými osobami fungujícími v rámci právnické osoby, v první řadě pak osobami, které jsou statutárními orgány právnické osoby a svými rozhodnutími v podstatě formují vůli právnické osoby. V nyní posuzovaném případě se trestné činnosti v zájmu právnické osoby dopustili její jednatel a společník, je tak zjevné, že nastavená pravidla ve společnosti nefungovala a nedodržovaly je právě osoby, které, vzhledem k málo početnému personálnímu substrátu právnické osoby, měly nad dodržováním vnitřních pravidel bdít. Zároveň je nezbytné konstatovat, že právě u právnické osoby omezených rozměrů je výkon vnitřní kontroly z principu snadnější než u společností se stovkami a tisícovkami členů a zaměstnanců a u nichž je též více myslitelné striktní oddělení autonomní vůle právnické osoby a vůle fyzických osob pověřených jejím řízením než u společnosti tak malého rozsahu, jakou je právnická osoba Jiří Frank – SABS s.r.o. (to jen k tomu, jestliže odvolání hovoří o excesu jednajících fyzických osob proti „vůli“ a „zájmu“ osoby právnické). O bezpečnostní politice osob odpovědných za činnost právnické osoby Jiří Frank – SABS s.r.o. v neposlední řadě nejlépe vypovídá skutečnost, že zaměstnala poškozeného Nováčka, člověka trestaného opakovaně za nikoliv bagatelní trestnou činnost i majetkového a násilného charakteru, na pozici pracovníka odpovědného za střežení cizího majetku. V trestním řízení tak nebylo objektivně prokázáno, že obžalovaná právnická osoba vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání protiprávního činu fyzickými osobami za ni jednajícími zabránila.

18. Odvolací soud nepochybuje o tom, že v nyní posuzované věci bylo dostatečně demonstrováno, že obžalovaná právnická osoba nesplnila podmínky pro své vyvinění ve smyslu § 8 odst. 5 zákona č.418/2011Sb. Považuje však za užitečné vyjádřit se k tomu, kdo nese důkazní břemeno ve vztahu k prokazování možného vyvinění právnické osoby v trestním řízení, když i tato otázka byla obhajobou zmíněna. Jelikož se trestní řízení proti právnickým osobám označuje jako řízení trestní, důkazní břemeno by měla logicky nést obžaloba. Je však obžaloba v každém jednotlivém případě, v němž je stíhána právnická osoba, provádět dokazování v tomto směru, jakoby neexistence patřičného úsilí byla u právnické osoby základním znakem skutkové podstaty každého posuzovaného trestného činu nebo tato skutečnost bude ověřována pouze tam, kde bude obhajobou tvrzena a její tvrzení podloženo důkazními návrhy, jakoby šlo o okolnost vylučující protiprávnost činu? Těmito problémy se v českém prostředí zabývala zatím jen teorie avšak v praxi se stejnými problémy již zabýval Nejvyšší soud Španělska – Tribunal Supremo de España v rozhodnutí č. 154/2016 z 29.2.2016, s tím závěrem, že důkazní břemeno klade na obžalobu a okolnosti vedoucí ke zproštění se trestní odpovědnosti právnické osoby pokládá za základní znak skutkové podstaty trestného činu – nicméně proti tomuto druhému závěru se vyslovalo sedm z patnácti členů trestního kolegia soudu. Soud druhého stupně vyjadřující se v nyní posuzované věci je však toho názoru, že spíše menšinové stanovisko členů kolegia Nejvyššího soudu Španělska je v české právní praxi hodné následování.
19. Soud prvního stupně pak zcela opominul zabývat se otázkou, zda je nebo není možno právnické osobě přičítat i jednání fyzických osob během skutku označeného jako bod 2.Státní zástupce v neprospěch právnické osoby odvolání nepodal a odvolací soud tak nemůže reformovat rozsudek v neprospěch obžalované právnické osoby. Soud druhého stupně tak může pouze akademicky poznamenat, že jednání spáchané před 1. 12. 2016, které by naplnilo znaky skutkové podstaty zločinu loupeže, může být podle některých názorů z teorie právnické osobě trestně přičítáno, s odůvodněním, že trestný čin loupeže je trestným činem speciálním k trestnému činu vydírání, a proto skutek u fyzické osoby naplňující všechny znaky skutkové podstaty zločinu loupeže může u právnické osoby, které je přičítán, naplnit znaky skutkové podstaty trestného činu subsidiárního, tedy vydírání (viz. například: Jelínek, Jiří, Herzeg, Jiří: Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob. Komentář s judikaturou. 2. vydání, Praha 2013, str. 66).
20. Na rozdíl od výroku o vině týkajícího se právnické osoby Jiří Frank – SABS s.r.o. nemůže odvolací soud akceptovat výroky o trestech, které jí byly uloženy. Peněžitý trest je majetkovou sankcí a pro jeho uložení je nezbytné zkoumat majetkové poměry subjektu, jemuž je tento druh trestu v trestním řízení ukládán. Státní zástupce, ani první soud však stav jmění právnické osoby Jiří Frank – SABS s.r.o. nezkoumaly, jestliže vyžadovali v rámci dokazování listiny týkající se právnické osoby, tak tyto dokumenty mapovaly vztah poškozeného a obžalovaných fyzických osob k předmětné právnické osobě, popřípadě hovořily o vnitřních pravidlech činnosti v rámci právnické osoby, stav jejího majetku zůstal mimo pozornost orgánů činných v trestním řízení. Soud prvního stupně, v podstatě jedině, co k uložení peněžitého trestu v odůvodnění rozsudku uvedl, že jeho výměru stanovil vzhledem k velikosti společnosti a závažnosti jí spáchané trestné činnosti tak, aby trest nebyl pro právnickou osobu likvidační. Konkrétně však není uvedeno, z jakých čísel ohledně majetkových poměrů soud vycházel. Soud druhého stupně v této souvislosti odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 5 Tdo 829/2015, které uvádí, že : „V rámci úvah o uložení peněžitého trestu podle § 67 a násl. tr. zákoníku je soud povinen nejdříve si opatřit údaje o majetkových poměrech pachatele, a jestliže se mu je nepodaří obstatat v dostatečném rozsahu, je oprávněn sám odhadnout majetkovou situaci pachatele a s přihlédnutím k tomuto svému odhadu stanovit výši peněžitého trestu. Jde o subsidiární postup soudu pro případ, když se dostupnými důkazy nepodaří blíže zjistit majetkové poměry pachatele,

tj. nejen jeho čistý denní příjem ve smyslu § 68 odst. 3 tr. zákoníku, ale ani hodnotu jeho majetku a ostatních zdrojů, které jsou relevantní pro určení výše denní sazby peněžitého trestu. Odhad soudu ovšem nemůže vykazovat libovůli, musí vycházet jednak z důkazů, které má soud k dispozici, jednak z logického posouzení možných příjmů pachatele a jeho majetku v závislosti na zjištění např. o jeho vzdělání, sociálním a profesním zařazení, způsobu života, ale též o jeho závazcích či jiných majetkových povinnostech apod. Pokud jde o dobytost peněžitého trestu podle § 68 odst. 6 tr. zákoníku, závěry soudu se musí nezbytně opírat nejen o výše zmíněné spolehlivé zjištění hodnoty majetkových aktiv pachatele, ale také o informace o jeho závazcích, včetně rozsahu jeho zákonné vyživovací povinnosti a rozsahu povinnosti k náhradě škody.“

21. Soud druhého stupně je toho názoru, že státní zástupce v přípravném řízení nevěnoval objasnění majetkových poměrů právnické osoby Jiří Frank – SABS s.r.o. pozornost žádnou a hlouběji se touto otázkou nezabýval ani prvý soud. Uložený peněžitý trest tak byl uložen aniž by k tomu byl vytvořen zákonný podklad, který trestní zákoník vymezuje v § 68 a proto musel být výrok o peněžitém trestu uloženém právnické osobě podle § 258 odst. 1 písm. d), 2 tr.řádu zrušen. Současně musel být zrušen i výrok o trestu uveřejnění rozsudku, ten však ne pro jeho věcnou nesprávnost, ale proto, že prvý soud v textu, který by měla právnická osoba zveřejnit, jsou obsaženy údaje vztahující se k uložení peněžitého trestu, tedy k výroku, jež je nyní rozhodnutím odvolacího soudu rušen.
22. Soud druhého stupně pak podle § 259 odst. 3 tr.řádu mohl o uložení trestu právnické osobě rozhodnout sám a uložil jí trest uveřejnění rozsudku v tom samém rozsahu a za shodných podmínek, které již vymezil prvý soud, s tím, že z výroku byla vypuštěna část týkající se peněžitého trestu. Trest uveřejnění rozsudku je vhodnou sankcí, neboť právnická osoba prostřednictvím svých řídicích osob prosazovala své zájmy krajně nevhodným a společensky nepřijatelným způsobem, přičemž jednání jejich řídicích osob zasáhlo zájem ne ochrany fyzické integrity jiných osob a možnost jejich svobodného rozhodování dosti intenzivním způsobem. Z těchto důvodů by mělo být veřejně známo, proč a za co byla právnická osoba Jiří Frank – SABS s.r.o. uznána vinnou. Na druhou stranu není třeba ukládat právnické osobě ještě i další druh trestu, když trest uveřejnění rozsudku je trestem dostačujícím.
23. Tuto přiměřenost a dostatečnost uloženého trestu je třeba ještě podpořit argumentem, že právnická osoba Jiří Frank – SABS s.r.o. je společností menších rozměrů a je úzce svázána svými zájmy, rozhodováním, činností i majetkem s fyzickými osobami tvořícími její personální substrát na úrovni řízení. Český zákon o trestní odpovědnosti právnických osob (jak již bylo shora vysvětleno) konstruuje vinu právnické osoby nezávisle na vině osoby fyzické za ni jednající, pro každou z těchto osob jsou tedy jiná rozhodující kritéria nástupu trestní odpovědnosti (u osoby fyzické je to ze subjektivního pohledu zavinění, u osoby právnické je to pak možno přičítat jí jednání fyzické osoby), nelze proto hovořit o situaci, že by reálně byla při rozhodování o vině jedna skutečnost přičítána jedné osobě dvakrát. Nicméně z hlediska ukládání trestu je následně nutno zvažovat, že materiálně by k porušení zákazu dvojího přičítání a dvojího postihu v trestním řízení mohlo dojít za situace, kdyby byly právnické osobě a fyzickým osobám ukládány sankce stejného charakteru nebo nepřiměřeně přísné sankce ve svém souhrnu. Pokud však fyzickým osobám byl uložen jiný druh sankce, tak se sankce vzájemně doplňují, nepřekáží si, neporušují zákaz ne bis in idem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný. Lze však proti němu podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti němuž dovolání směřuje, podáním u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni. Dovolání lze podat pouze z důvodů uvedených v § 265b tr. řádu. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch či v neprospěch obžalovaného, obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání za dovolání nepovažuje, byť bylo takto označeno.

Praze 24. května 2018

JUDr. Ladislav Koudelka, Ph.D., v. r.
předseda senátu